

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10785/2024-ERU
Č. j. 10785-7/2024-ERU

V Ostravě dne 10. října 2024

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10785/2024-ERU, zahájeném dne 28. srpna 2024 z moci úřední podle ust. § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je

společnost **COLAS CZ, a.s.**,

se sídlem Rubeška 215/1, 190 00 Praha 9 - Vysočany, IČO: 261 77 005,

ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 26. června 2022 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupku, společnost COLAS CZ, a.s., se sídlem Rubeška 215/1, 190 00 Praha 9 - Vysočany, IČO: 261 77 005 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 21. března 2022 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Přepeře, u budovy č. p. 300 prostřednictvím strojního mechanismu obsluhovaného fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 90.

II.

Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši**

240 000 Kč (slovy: dvě stě čtyřicet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21424.

III.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

2 500 Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21424.

O d ů v o d n ě n í

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Kontrolou vedenou pod sp. zn. 06785/2024-ERU bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 21. března 2022 v obci Přepere, u budovy č. p. 300 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE 90 (dále jen „plynárenské zařízení“).
- [2] Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 26. června 2024, č. j. 06785-6/2024, nepodal účastník řízení žádné námitky.
- [3] Zemní práce, při kterých došlo dne 21. března 2022 v obci Přepere, u budovy č. p. 300 k poškození plynárenského zařízení prováděla stavebním strojem značky CAT 308 fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále jen „fyzická osoba podnikající [REDAKCE]“) v souvislosti se stavbou [REDAKCE] (dále jen „stavba“).
- [4] Účastník řízení zemní práce na stavbě prováděl jako zhotovitel pro právnickou osobu Vodohospodářské sdružení Turnov, se sídlem Antonína Dvořáka 287, 511 01 Turnov, IČO: 492 95 934, na základě smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 31. ledna 2022. Staveniště bylo účastníku řízení předáno dne 23. února 2022.
- [5] Fyzická osoba podnikající [REDAKCE] zemní práce na stavbě prováděla pro účastníka řízení na základě rámcové smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 1. března 2022, bez předání staveniště.
- [6] Správce plynárenského zařízení vydal dne 21. června 2021 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území k provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V době poškození plynárenského zařízení tedy stanovisko správce plynárenského zařízení bylo stále platné.
- [7] Na základě stanoviska správce plynárenského zařízení zn. [REDAKCE] nebylo provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, což vyplývá i z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 21. března 2022, číslo hlášení v SAP ESM: [REDAKCE] (dále jen „protokol o narušení“).
- [8] Správce plynárenského zařízení dále vydal dne 20. ledna 2022 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním a Detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů a Ověřenou přílohou žadatele, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. Na základě tohoto stanoviska bylo dne 4. března 2022 provedeno vytyčení, toto vytyčení se ale netýkalo místa poškození plynárenského zařízení.
- [9] Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 223,5 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut a k přerušení dodávky plynu 217 konečným zákazníkům (205 kategorie domácnost a 12 kategorie maloobtěratel) po dobu 6 hodin, jak vyplývá z protokolu o narušení a z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení ze dne 29. března 2022, [REDAKCE]
- [10] Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly uhrazeny účastníkem řízení.
- [11] Vedením stavby byl v době poškození plynárenského zařízení pověřen stavbyvedoucí [REDAKCE] zaměstnanec účastníka řízení.
- [12] Účastník řízení v písemném vyjádření ze dne 29. května 2024 mj. uvedl, že plynárenské zařízení bylo opatřeno pískovým obsypem i výstražnou fólií a jeho poloha byla ověřována ručně kopanými sondami.

Účastník řízení dále uvedl, že fotodokumentaci ze dne poškození nemá k dispozici, protože jí měl pan [REDAKCE] a ten už pro účastníka řízení nepracuje.

II. Průběh správního řízení

- [13] Dne 28. srpna 2024 vydal Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) příkaz č. j. 10785-3/2024-ERU, který byl účastníkovi řízení doručen téhož dne (dále jen „příkaz“). Uvedeným příkazem uznal Úřad účastníka řízení vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. Úřad účastníkovi řízení výrokem II. uvedeného příkazu uložil pokutu ve výši 300 000 Kč.
- [14] Dne 2. září 2024 byl Úřadu doručen odpor účastníka řízení proti příkazu, ve kterém mj. uvedl, že se podílel na odstranění způsobené škody. Odpor byl podán v zákonem stanovené lhůtě.
- [15] Dne 2. září 2024 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se, č. j. 10785-5/2024-ERU, které mu bylo doručeno téhož dne, a ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Odpověď účastníka řízení byla Úřadu doručena dne 5. září 2024.

III. Popis skutkového stavu

- [16] Ze shromážděných podkladů učinil správní orgán především následující skutková zjištění:
- účastníku řízení bylo předáno staveniště, odpovídal tedy za bezpečnost prací na stavbě, zároveň prostřednictvím svého zaměstnance stavbyvedoucího [REDAKCE] na staveništi práce koordinoval,
 - poškození plynárenského zařízení způsobila fyzická osoba podnikající [REDAKCE] stavebním strojem značky CAT 308 při provádění zemních prací,
 - fyzická osoba podnikající [REDAKCE] zemní práce na stavbě prováděla pro účastníka řízení na základě rámcové smlouvy o dílo,
 - poloha plynárenského zařízení nebyla v terénu vytyčena.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [17] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [18] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [19] Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky se přestupkem rozumí společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

- [20] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.
- [21] Zákon o odpovědnosti za přestupky byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován zákonem č. 277/2019 Sb. s účinností od 1. ledna 2024. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jedenáctkrát, a to nejnověji zákonem č. 469/2023 Sb., kdy tato novela nabyla účinnosti dne 1. července 2024.
- [22] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona a jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že ustanovení relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, a též trestnost tohoto jednání z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorií přestupku, zůstala obsahově totožná. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. podle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec

- [23] Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.
- [24] Podle ust. § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky je právnická osoba pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu; za porušení právní povinnosti uložené právnické osobě se považuje též porušení právní povinnosti uložené organizační složce nebo jinému útvaru, který je součástí právnické osoby.
- [25] Podle ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky se za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje fyzická osoba, kterou právnická osoba používá při své činnosti.
- [26] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. m) bodu 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), se veřejnou infrastrukturou rozumí technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelnými nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody a zásobníky plynu.
- [27] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona se stavebním podnikatelem rozumí osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních právních předpisů [zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů].
- [28] Podle ust. § 2 odst. 2 písm. c) stavebního zákona se stavebníkem rozumí osoba, která pro sebe žádá vydání stavebního povolení nebo ohlašuje provedení stavby, terénní úpravy nebo zařízení, jakož i její právní nástupce, a dále osoba, která stavbu, terénní úpravu nebo zařízení provádí, pokud nejde o stavebního podnikatele realizujícího stavbu v rámci své podnikatelské činnosti; stavebníkem se rozumí též investor a objednatel stavby.

- [29] Podle ust. § 3 odst. 3 stavebního zákona se stavenišťem rozumí místo, na kterém se provádí stavba nebo udržovací práce nebo na kterém se stavba odstraňuje; zahrnuje stavební pozemek, popřípadě zastavěný stavební pozemek nebo jeho část anebo část stavby, popřípadě, v rozsahu vymezeném stavebním úřadem, též jiný pozemek nebo jeho část anebo část jiné stavby.
- [30] Podle ust. § 152 odst. 1 stavebního zákona je stavebník povinen dbát na řádnou přípravu a provádění stavby.
- [31] Podle ust. § 160 odst. 2 stavebního zákona je zhotovitel stavby povinen provádět stavbu v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, dodržet obecné požadavky na výstavbu, popřípadě jiné technické předpisy a technické normy a zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů.
- [32] Podle ust. § 161 odst. 1 stavebního zákona jsou vlastníci technické infrastruktury povinni vést o ní evidenci, která musí obsahovat polohové umístění a ochranu, a v odůvodněných případech, s ohledem na charakter technické infrastruktury, i výškové umístění. Na žádost pořizovatele územně analytických podkladů, územní studie nebo územně plánovací dokumentace, obecního úřadu, žadatele o vydání regulačního plánu nebo územního rozhodnutí, stavebníka nebo osoby jím zmocněné sdělí vlastník technické infrastruktury ve lhůtě do 30 dnů údaje o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a další údaje nezbytné pro projektovou činnost a provedení stavby. Informace mohou být poskytnuty v digitální podobě.
- [33] Podle ust. § 2 odst. 3 nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na staveništích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nařízení vlády č. 591/2006 Sb.“) za uspořádání staveniště, popřípadě vymezeného pracoviště, podle odstavců 1 a 2 odpovídá zhotovitel, kterému bylo toto staveniště, popřípadě pracoviště, předáno a který je převzal. V zápise o předání a převzetí se uvedou všechny známé skutečnosti, jež jsou významné z hlediska zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví fyzických osob zdržujících se na staveništi, popřípadě pracovišti.

IV. III. Právní posouzení skutku

- [34] V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byla fyzická osoba podnikající [REDACTED] kdo prováděl zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Fyzická osoba podnikající [REDACTED] ale prováděla zemní práce pro účastníka řízení, na jeho staveništi a pod dohledem stavbyvedoucího účastníka řízení. Jednání fyzické osoby podnikající [REDACTED] je proto přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 20 odst. 1 ve spojení s ust. § 20 odst. 2 písm. e) zákona o odpovědnosti za přestupky. Lze tak uzavřít, že účastník řízení nese odpovědnost za poškození plynárenského zařízení, tedy za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

- [35] Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.
- [36] V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [37] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 223,5 m³ zemního plynu do ovzduší a přerušení dodávky plynu 217 konečným zákazníkům. Správní orgán má za to, že v jednání účastníka

řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že i přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi by naplňovalo (společně s množstvím uniklého plynu) materiální stránku přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. V daném případě pak byla dodávka přerušena 217 konečným zákazníkům. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

- [38] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [39] Správní orgán konstatuje, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení však zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl strojně a bez platného vytyčení přesné polohy plynárenského zařízení v terénu, což vedlo k poškození tohoto energetického zařízení. Výše uvedené nesvědčí o tom, že by účastník řízení při své činnosti postupoval s maximální opatrností, a tedy nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán tak konstatuje, že účastník řízení je profesionálem ve svém oboru, který je povinen provádět veškeré činnosti tak, aby nedocházelo k poškození energetických zařízení.
- [40] Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [41] Ohledně tvrzení, že plynárenské zařízení poškodila fyzická osoba podnikající [REDAKCE] a že účastník řízení učinil všechna opatření, aby poškození plynárenského zařízení zabránil, správní orgán odkazuje výše na oddíly „IV. III. Právní posouzení skutku“ a „IV. V. Odpovědnost za přestupek“.
- [42] K tvrzení účastníka řízení, že své zaměstnance proškoloval ohledně opatrnosti a obezřetnosti při práci na stavbě, správní orgán uvádí, že tato skutečnost účastníka řízení nezabývá odpovědnosti za přestupek, protože to je nezbytná povinnost stanovená pracovněprávními předpisy vztahující se na každého zaměstnavatele, a ve většině případů jsou zaměstnanci udílány i pokyny, jakým způsobem má v ochranném pásmu energetického zařízení postupovat. Přijetí argumentace účastníka řízení by proto znamenalo, že by poškození energetického zařízení právníčkou osobou nebylo v podstatě možné trestat.
- [43] Skutečnost, že účastník řízení uhradil správci plynárenského zařízení náklady spojené s poškozením plynárenského zařízení, správní orgán hodnotil jako polehčující okolnost již ve zrušeném příkaze a činí tak i v tomto rozhodnutí (viz níže v části „V. Uložení správního trestu“).

- [44] K tvrzení účastníka řízení, že spolupracoval na odstraňování následků poškození plynárenského zařízení správní orgán oproti zrušenému příkazu přihlíží při stanovení výše pokuty jako k polehčující okolnosti (viz níže v části „V. Uložení právního trestu“). Naopak k tvrzení, že účastník řízení spolupracoval při vyšetřování přestupku správní orgán jako k polehčující okolnosti nepřihlíží, protože se jednalo o povinnost kontrolované osoby podle ust. § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 S., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, kdy za porušení této povinnosti by účastník řízení mohl být postizen pokutou.
- [45] Ohledně hodnocení majetkových poměrů účastníka řízení správní orgán odkazuje níže na část „V. Uložení právního trestu“.

V. Uložení správního trestu

- [46] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.
- [47] Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť hodnota použitého zemního stroje je ve zjevném nepoměru ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Předmětný stroj navíc je ve vlastnictví fyzické osoby podnikající Pavla Kůtka a nikoliv účastníka řízení. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.
- [48] K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.
- [49] V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu podle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.
- [50] Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.
- [51] Podle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.
- [52] Za přestupek podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.
- [53] V důsledku jednání účastníka řízení došlo k poškození středotlakého plynovodu, tedy, z hlediska energetického, zařízení většího významu, což správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku. Tuto skutečnost správní orgán hodnotil jako okolnost zvyšující závažnost přestupku i proto,

že středotlaký plynovod podléhá jiným legislativním a technickým požadavkům (požadavky na materiál, hloubku uložení, tlakování, trasování, ochranné prvky apod.), než např. plynovodní přípojky, a tudíž je poškození takového plynárenského zařízení závažnější.

- [54] V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 223,5 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 217 konečným zákazníkům. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako okolnosti zvyšující závažnost přestupku.
- [55] Skutečnosti, že účastník řízení prováděl zemní práce strojně a bez platného vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu, správní orgán hodnotil jako přitěžující okolnosti.
- [56] Úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost.
- [57] Spolupráci účastníka řízení při odstraňování způsobené škody oproti příkazu správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.
- [58] Správní orgán dále hodnotil osobu účastníka řízení. V této souvislosti je správnímu orgánu známo, že účastník řízení již byl v minulosti uznán vinným ze spáchání správních deliktů a přestupku ve věcné pravomoci Úřadu, a to konkrétně:
- rozhodnutím č. j. 03846-5/2011-ERU ze dne 13. prosince 2011 (dále jen „rozhodnutí č. j. 03846-5/2011-ERU“), které nabylo právní moci dne 30. prosince 2011, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2010, a byla mu uložena pokuta ve výši 15 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - rozhodnutím č. j. 04419-11/2013-ERU ze dne 22. května 2013 (dále jen „rozhodnutí č. j. 04419-11/2013-ERU“), které nabylo právní moci dne 8. června 2013, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2012, a byla mu uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 05355-3/2015-ERU ze dne 16. června 2015 (dále jen „příkaz č. j. 05355-3/2015-ERU“), který nabyl právní moci dne 27. června 2015, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání tří správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 20. května 2014, a dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014 byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 09653-3/2015-ERU ze dne 27. října 2015 (dále jen „příkaz č. j. 09653-3/2015-ERU“), který nabyl právní moci dne 5. listopadu 2015, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2014, a byla mu uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
 - příkazem č. j. 05331-3/2016-ERU ze dne 18. května 2016 (dále jen „příkaz č. j. 05331-3/2016-ERU“), který nabyl právní moci dne 27. května 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,

- příkazem č. j. 07723-3/2016-ERU ze dne 20. července 2016 (dále jen „příkaz č. j. 07723-3/2016-ERU“), který nabyl právní moci dne 30. července 2016, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015, a byla mu uložena pokuta ve výši 13 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 11773-3/2019-ERU ze dne 2. prosince 2019 (dále jen „příkaz č. j. 11773-3/2019-ERU“), který nabyl právní moci dne 11. prosince 2019, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena pokuta ve výši 39 000 Kč,
- příkazem č. j. 06981-3/2020-ERU ze dne 25. srpna 2020 (dále jen „příkaz č. j. 06981-3/2020-ERU“), který nabyl právní moci dne 3. září 2020, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání dvou přestupků podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 31 000 Kč,
- příkazem č. j. 02516-3/2021-ERU ze dne 23. března 2021 (dále jen „příkaz č. j. 02516-3/2021-ERU“), který nabyl právní moci dne 1. dubna 2021, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2020, a byla mu uložena pokuta ve výši 16 000 Kč,
- rozhodnutím č. j. 16288-7/2021-ERU ze dne 12. ledna 2022 (dále jen „rozhodnutí č. j. 16288-7/2021-ERU“), které nabylo právní moci dne 28. ledna 2022, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 31. prosince 2021, a byla mu uložena pokuta ve výši 98 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč,
- příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU ze dne 18. července 2023 (dále jen „příkaz č. j. 06782-11/2022-ERU“), který nabyl právní moci dne 27. července 2023, byl účastník řízení shledán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021, a přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 30. září 2022, a byla mu uložena úhrnná pokuta ve výši 30 000 Kč.

[59] Vzhledem k tomu, že se projednávaný skutek stal ještě před doručením příkazu č. j. 06782-11/2022-ERU, který posléze nabyl právní moci, uplatní se zásada absorpce podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Protože se v obou případech jednalo o porušení stejného ustanovení zákona, přistoupil správní orgán k posouzení, který přestupek byl nejzávažnější. Správní orgán vyhodnotil projednávaný skutek ze dne 21. března 2022 jako závažnější než oba skutky projednané v příkaze č. j. 06782-11/2022-ERU, a to z důvodu největšího počtu odpojených zákazníků (217), poškození významnějšího energetického zařízení (středotlaký plynovod oproti středotlakým plynovodním přípojkám) a úniku největšího množství zemního plynu do ovzduší (223,5 m³). K výši pokuty uložené pravomocným příkazem č. j. 06782-11/2022-ERU však správní orgán přihlédl, v souladu se zásadou absorpce, při stanovení výše pokuty uložené výrokem II. tohoto rozhodnutí.

[60] Vzhledem ke sklonům účastníka řízení k opakovanému porušování právních předpisů správní orgán přihlíží při stanovení výše pokuty k pravomocnému příkazu č. j. 11773-3/2019-ERU, příkazu č. j. 06981-3/2020-ERU, příkazu č. j. 02516-3/2021-ERU a rozhodnutí č. j. 16288-7/2021-ERU.

- [61] K rozhodnutím č. j. 03846-5/2011-ERU a č. j. 04419-11/2013-ERU a příkazům č. j. 05355-3/2015-ERU, č. j. 09653-3/2015-ERU, č. j. 05331-3/2016-ERU a č. j. 07723-3/2016-ERU správní orgán pro časový odstup nepřihlížel při stanovení výše pokuty.
- [62] Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.
- [63] Účastník řízení v rámci správního řízení doložil své majetkové poměry Výroční zprávou za rok 2023. Podle údajů v tomto dokumentu v období do 31. prosince 2022 celková aktiva účastníka řízení činila netto [REDAKCE] nerozdělený zisk účastníka řízení z minulých let činil [REDAKCE] tržby účastníka řízení z prodeje výrobků a služeb činily [REDAKCE] tržby účastníka řízení z prodeje zboží činily [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za toto účetní období činil [REDAKCE] a čistý obrat účastníka řízení za účetní období činil [REDAKCE]. V období do 31. prosince 2023 celková aktiva účastníka řízení činila netto [REDAKCE] nerozdělený zisk účastníka řízení z minulých let činil [REDAKCE] tržby účastníka řízení z prodeje výrobků a služeb činily [REDAKCE] tržby účastníka řízení z prodeje zboží činily [REDAKCE] výsledek hospodaření účastníka řízení za toto účetní období činil [REDAKCE] a čistý obrat účastníka řízení za účetní období činil [REDAKCE]. Účastník řízení tedy rok 2022 i 2023 zakončil ve ztrátě.
- [64] Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 9/2008-133 ze dne 20. dubna 2010, se likvidační pokutou rozumí sankce, „*kteřá je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobila mu sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží.*“ Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a neznamenal by ani, že uložená pokuta je likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení, jakožto právnické osoby (jeho celkový příjem a hmotný majetek). Vzhledem k čistému obratu a aktivům účastníka řízení nepovažuje Úřad pokutu v uložené výši za likvidační, přestože účastník řízení momentálně vykazuje ztrátu.
- [65] V neposlední řadě správní orgán odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 96/2000-62 ze dne 21. srpna 2003. Zde Nejvyšší správní soud mj. vyslovil, že při zkoumání přiměřenosti pokuty nutno zohlednit zákonné rozpětí sankce, kterou lze za dané protiprávní jednání uložit. Podle závěrů tohoto rozsudku za pokutu zjevně nepřiměřenou „*nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí*“. V dané případě je uložená pokuta nižší než 2 % maximální zákonné výše pokuty.
- [66] Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. v nižší výměře oproti zrušenému příkazu, a to s ohledem na hodnocení spolupráce účastníka řízení při odstraňování následků poškození plynárenského zařízení. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 2 % z maximální zákonné výše pokuty a s ohledem na majetkové poměry účastníka řízení ji správní orgán nepovažuje za likvidační. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, zejména s ohledem na množství konečných zákazníků, kterým byla přerušena dodávka zemního plynu. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobila vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta

byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

- [67] Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Náklady řízení

- [68] Souběžně je výrokem III. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 2 500 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení

Obdrží: Společnost COLAS CZ, a.s., se sídlem Rubeška 215/1, 190 00 Praha 9 – Vysočany,
IČO: 261 77 005